

Tízéves fiúcska tisztességtudóan megáll a sarki újság- és füzeteskönyv árusító asszony előtt.

Kinyitja kis markát, és így szól:

– Kérek egy könyvet tíz fillérért. De izgalmasat.

Az asszony – vastag, mint valami banyakemence – nehezen mozdul meg sok göncében, de végül előkotorász egy vastag, papírkötésű könyvet, s a kisfiúnak adja. Tíz fillérért.

– Mennyi hiányzik belőle? – kérdi a fiúcska.

– Csak harminckét oldal az elején, meg vagy három a közepe felé. De azért meg lehet érteni. Nagyon izgalmas. Én is olvastam.

– Meg lehet érteni – biztatja magát a gyermek. – Nagyon szépen köszönöm – és boldogan siet el olcsó pénzen vett kincsével.

1934. december 1., szombat, 6. old.

Pesti utca

Szegényes ruhájú, sovány fiatalasszony félénken megszólít az utcán egy tigrisbőr-bundás, divatosan öltözött hölgyet. Hozzáhajol, és sutogva, szemérmesen kérdi tőle:

– Kérem szépen, tessék szíves lenni megmondani, hol van itt a környéken egy zálogház?

– Zálogház? – harsogja vissza olyan hangon a hölgy, hogy a közelben járók mind fölfigyelnek. – Zálogház? – nézelődik körül. – Azt igazán nem tudom, kedvesem. Honnan tudnám? – mondja, és továbblibben.

A szegény, szomorú asszonyka ott marad tájékozatlanul az utca közepén. Úgy érzi, most már az egész utca tudja, hogy ő hová igyekezett, és mindenki tudomást szerzett az ő szégyellnivaló, nagy szegénységéről. Lehajtja fejét, és befordul a legközelebbi mellékutcán. Másik városrészbe siet. Ott talán észrevétlenül bejuthat egyikbe.

•

Édes kis pufók kölyök megy kemény, katonás léptekkel az utcán, tíz-tizenegy éves lehet. Kurta nadrágot, zöld cserkészzubbonyt, árvalányhajas cserkészkalapot visel. Szeme fénylik az okosságtól és eleven kedvességtől, arca fénylik a jóltápláltságtól és a gondos mosdástól. Az egész fiúcska olyan, mint egy egészséges, harsogva-mosolygó pirosas alma. Szinte kedve lenne az embernek beleharapni. Egy szemközt jövő hölgy már messziről elmosolyodik a láttán. Most, amikor elébe ér, szó nélkül elkapja a fiúcska fejét, s egy cuppanós csókot nyom rózsaszín arcocskájára. A meglepődött gyerek morcos férfiasággal tekint az idegen hölgyre. Nem nagyon tetszik neki ez a kifiúnak szóló önkéntelen elragadtatás. De ő jólnevelt gyerek. Cserkész. Egy szót se szól, tenyerével megdörzsöli arcát, majd ugyanannak a mozdulatnak folytatásaképpen cserkészköszöntéssel feltartja két ujját, és komoran továbblépeget.

•

Egy-két nap még, és itt a karácsony. A szokatlanul enyhe, tavaszias időjárás szinte el is felejteti ezt velünk. Újra meg újra eszünkbe kell idéznünk, mert a levegőben semmi sincs, ami közölné ezt érzéseinkkel, az elmúlt karácsonyi ünnepek emlékéretét idézve. A gyerekek, a kicsik azonban talán erről a karácsonyról fognak mindig álmodni, ilyen karácsonyt fognak várni egész életükben, amikor langyos délidőn órák hosszat ácsoroghattak a tündérrakatok előtt, arany- és ezüst-csillagok záporozását, fehér, szárnyas angyalok tündöklését bámulva. Ebben az évben ők fenékgig kiüríthetik a karácsonyi fényességek örömét. Máskor fázós ujjhegygel, dermedt lábbal topogtak egy-két percig a kivilágított üveglakok előtt. Az idén jól szemébe nézhetnek minden efféle gyönyörűségnek. Délidőn vagy délután, amikor az iskolából kijönnek, vagy sétáltatják őket, valóságos csődület támad a cukrosboltok előtt. Ők a fényes kirakatokat bámulják végeérhetetlenül, a felnőttek meg őket, az ő örömeiket. Némely utcán alig lehet keresztülvergődni a csoportosulásban. Még a kocsiforgalom is megakad ...

1934. december 21., péntek, 4. old.